

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžik/2/2019
Identifikačné číslo spisu: 6018200107
Dátum vydania rozhodnutia: 16.05.2019
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6018200107.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a z členiek senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Eriky Šobichovej v právnej veci žalobcu: W. W., I. XX. W. XXXX, toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, so sídlom v Banskej Bystrici, Kráľová, Sládkovičova 80, právne zastúpený : LEGES Advisory s.r.o., so sídlom kancelárie v Banskej Bystrici, Pod Urpínom 923/5, IČO : 52 147 762, proti žalovanému : Ústav na výkon trestu odňatia slobody, so sídlom v Banskej Bystrici, Kráľová, Sládkovičova 80, v konaní o správnej žalobe proti rozhodnutiu z 18. júla 2017 č. ÚVTOS-inf-35-3/13-2017, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. decembra 2018 č. k. 24 S 36/2018-53, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu z a m i e t a.
Účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj ako „správny súd“) rozsudkom z 20. decembra 2018 č. k. 24 S 36/2018-53 (ďalej aj ako „napadnuté rozhodnutie“ alebo „rozhodnutie správneho súdu“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného orgánu verejnej správy z 18. júla 2017 č. ÚVTOS-inf-35-3/13-2017 (ďalej aj ako „rozhodnutie žalovaného orgánu verejnej správy“), ktorým Ústav na výkon trestu odňatia slobody (ďalej aj ako „žalovaný orgán verejnej správy“) odložil v zmysle ustanovenia § 14 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) žiadosť účastníka správneho konania (žalobcu v konaní pred správnym súdom) o sprístupnenie informácií podanú 07. júla 2017, doplnenú podaním zo 17. júla 2017. Správny súd žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

2. Správny súd v napadnutom rozhodnutí poukázal na ustanovenia § 14 ods. 2 a ods. 3 a § 18 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) a ustanovenia § 134 ods. 1 a § 190 Správneho súdneho poriadku a uviedol, že správny súd v správnom súdnictve poskytuje ochranu právam a právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy. Správny súd je pri poskytovaní ochrany pred nezákonnosťou viazaný žalobnými dôvodmi nezákonnosti. Správny súd nie je ďalšou inštanciou v

administratívnom konaní a nemá oprávnenie z administratívneho spisu dôvody nezákonnosti vyhľadávať a tak za žalobcu žalobu doplniť a ani všeobecne uplatnené dôvody na základe skutočností zistených zo správneho spisu konkretizovať podľa skutočností zistených z obsahu správneho spisu.

3. Ďalej správny súd uviedol, že žiadosť o sprístupnenie informácií musí obsahovať náležitosti uvedené v ustanovení § 14 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií). Jednou z povinných náležitostí je údaj o tom, ktorých informácií sa žiadosť týka. Žalovaný orgán verejnej správy vyzval žalobcu na doplnenie jeho žiadosti o takýto údaj. Ako bolo vyššie uvedené, správny súd nie je ďalšou inštanciou v administratívnom konaní, ktorej by prináležalo preskúmať rozhodnutie v plnom rozsahu, ani ju v rámci súdneho prieskumu nenahrádza. Správny súd v rámci súdneho prieskumu sám nezisťuje skutkový stav a nevykonáva hodnotenie dôkazov na jeho zistenie. Naopak, je zisteným skutkovým stavom, ku ktorému došiel, správny orgán viazaný. Predmetom súdneho prieskumu potom vo vzťahu k skutkovému stavu je na základe žalobných námietok zistiť, či si správny orgán zadovážil dostatok dôkazov na úplné zistenie skutkového stavu, či skutkové závery, ku ktorým došiel, vyplývajú z vykonaných dôkazov a či hodnotenie dôkazov bolo vykonané v súlade so zásadami logického myslenia a súčasne v medziach zákona.

4. Žalobca v žalobe ako dôvod nezákonnosti napadnutého rozhodnutia uviedol, že sa žiadosťou zo 06.7.2017 domáhal informácií, ktoré bol žalovaný orgán verejnej správy povinný poskytnúť (§ 5 ods. 1, písm. d) zákona č. 211/2000 Z. z.) a predmetná žiadosť bola odrazom uvedenej formulácie zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií), čo úzko súvisí s ústavným princípom legality štátnej moci a právom dotknutého subjektu vedieť, akým spôsobom môže štátny orgán postupovať, a vyzývanie žalobcu na jej doplnenie bolo zjavne šikanózne a nemajúce oporu v právnom poriadku. Žalobca v žalobe tvrdil, že žiadosť netrpela nedostatkom, pre ktorý žalovaný orgán verejnej správy nemohol informácie poskytnúť. Takáto formulácia žalobných námietok nie je konkrétna a vyjadruje len nesúhlas s postupom žalovaného orgánu verejnej správy. Nesúhlas žalobcu nestačí na to, aby správny súd mohol preskúmať napadnuté rozhodnutie a dospieť k záveru, že nebolo v súlade so zákonom.

5. Na základe uvedeného správny súd žalobu podľa ustanovenia § 190 Správneho súdneho poriadku ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania správny súd rozhodol podľa ustanovenia § 167 Správneho súdneho poriadku, podľa ktorého má právo na náhradu trov konania len ten žalobca, ktorý bol v konaní úplne úspešný. Žalobca nebol v konaní úspešný, preto mu správny súd náhradu trov konania nepriznal.

6. Žalobca podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu riadne a včas proti rozhodnutiu správneho súdu kasačnú sťažnosť (ďalej aj ako „podaná kasačná sťažnosť“ alebo „kasačná sťažnosť žalobcu“), v ktorej sa domáhal aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „kasačný súd“) zrušil rozhodnutie správneho súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Žalobca napadol rozhodnutie správneho súdu podanou kasačnou sťažnosťou v celom rozsahu z dôvodu podľa ustanovenia § 440 ods. 1 písm. f) Správneho súdneho poriadku - správny súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu v podanej kasačnej sťažnosti namietal, že správny súd žalobu svojvoľne de zinterpretoval, postupoval vo veci príliš formalisticky a žalobca v žalobe vyčerpávajúco poukázal na zásah do jeho práva na poskytnutie informácií a na zneužitie správneho uváženia žalovaným orgánom verejnej správy. Tiež podľa žalobcu správny súd porušil jeho právo na spravodlivý proces tým, že mu zaslal vyjadrenie žalovaného orgánu verejnej správy bez príloh, na ktoré žalovaný orgán verejnej správy vo svojom podaní poukazoval.

8. K podanej kasačnej sťažnosti sa žalovaný orgán verejnej správy nevyjadril.

9. Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 a ods. 2 Správneho súdneho poriadku v správnom súdnictve poskytuje

správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

10. Podľa ustanovenia § 6 ods. 1 Správneho súdneho poriadku správne súdy v správnom súdnictve preskúvajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánu verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

11. Podľa ustanovenia § 438 ods. 1 Správneho súdneho poriadku kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie krajského súdu.

12. Podľa ustanovenia § 442 ods. 1 Správneho súdneho poriadku kasačnú sťažnosť môže podať účastník konania, osoba zúčastnená na konaní podľa § 41 ods. 2, ak bolo rozhodnuté v ich neprospech, a generálny prokurátor za podmienok ustanovených v § 47 ods. 2 (ďalej len „sťažovateľ“).

13. Podľa ustanovenia § 453 ods. 1 Správneho súdneho poriadku kasačný súd je viazaný rozsahom kasačnej sťažnosti; to neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý kasačnou sťažnosťou nebol dotknutý.

14. Podľa ustanovenia § 454 Správneho súdneho poriadku na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

15. Podľa ustanovenia § 461 Správneho súdneho poriadku kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný podľa ustanovenia § 21 písm. a) Správneho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 438 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (ustanovenie § 443 Správneho súdneho poriadku a ustanovenie § 444 Správneho súdneho poriadku), oprávnenou osobou na podanie kasačnej sťažnosti (ustanovenie § 442 Správneho súdneho poriadku), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (ustanovenie § 439 Správneho súdneho poriadku), kasačná sťažnosť má predpísané náležitosti (ustanovenie § 445 ods. 1 Správneho súdneho poriadku a ustanovenie § 57 Správneho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie z dôvodov a v rozsahu uvedenom v podanej kasačnej sťažnosti podľa ustanovenia § 440 Správneho súdneho poriadku, ustanovenia § 441 Správneho súdneho poriadku a ustanovenia § 453 Správneho súdneho poriadku a postupom podľa ustanovenia § 455 Správneho súdneho poriadku bez nariadenia pojednávania, keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a na webovom sídle kasačného súdu (www.nsud.sk) podľa ustanovenia § 137 ods. 4 Správneho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 452 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, po neverejnej porade senátu (ustanovenie § 137 ods. 1 Správneho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 452 ods. 1 Správneho súdneho poriadku) dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť žalobcu je potrebné zamietnuť.

17. Predmetom konania pred kasačným súdom je rozhodnutie o podanej kasačnej sťažnosti žalobcom proti rozhodnutiu správneho súdu, ktorým správny súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného orgánu verejnej správy z 18. júla 2017 č. ÚVTOS-inf-35-3/13-2017, ktorým Ústav na výkon trestu odňatia slobody odložil v zmysle ustanovenia § 14 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z. z. žiadosť účastníka správneho konania (žalobcu v konaní pred správnym súdom) o prístupnenie informácií podanú 07. júla 2017, doplnenú podaním zo 17. júla 2017.

18. Kasačný súd preskúmajúc napadnuté rozhodnutie ako i obsah predloženého súdneho a administratívneho spisu v rozsahu podanej kasačnej sťažnosti konštatuje, že argumentácia žalobcu nie je

spôsobilá vyvrátiť dôvody, na základe ktorých správny súd zamietol jeho správnu žalobu.

19. Ak žalobca v podanej kasačnej sťažnosti namieta, že správny súd žalobu svojvoľne de zinterpretoval, postupoval vo veci príliš formalisticky a žalobca v žalobe vyčerpávajúco poukázal na zásah do jeho práva na poskytnutie informácií a na zneužitie správneho uváženia žalovaným orgánom verejnej správy, k uvedenému kasačný súd dáva žalobcovi zhodne so správnym súdom do pozornosti, že správny súd nie je ďalšou inštanciou v administratívnom konaní, ktorej by prináležalo preskúmať rozhodnutie v plnom rozsahu, ani ju v rámci súdneho prieskumu nenahrádza. Správny súd v rámci súdneho prieskumu sám nezisťuje skutkový stav a nevykonáva hodnotenie dôkazov na jeho zistenie. Naopak, je zisteným skutkovým stavom, ku ktorému dospel, správny orgán viazaný.

20. Podľa ustanovenia § 182 ods. 1 písm. e) Správneho súdneho poriadku V správnej žalobe sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť dôvody žaloby, z ktorých musí byť zrejmé, z akých konkrétnych skutkových a právnych dôvodov žalobca považuje napadnuté výroky rozhodnutia alebo opatrenia za nezákonné (ďalej len „žalobné body“).

21. Podľa ustanovenia § 134 ods. 1 Správneho súdneho poriadku správny súd je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak nie je ďalej ustanovené inak.

22. Z ustanovenia § 134 ods. 1 Správneho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 182 ods. 1 písm. e) Správneho súdneho poriadku jednoznačne vyplýva, že správny súd preskúmava rozhodnutie žalovaného orgánu verejnej správy len v rozsahu dôvodov uvedených žalobcom v žalobe, ktoré musí žalobca jasne formulovať a z ktorých musí byť zrejmé, z akých konkrétnych skutkových a právnych dôvodov žalobca považuje napadnuté výroky rozhodnutia alebo opatrenia za nezákonné. Len všeobecné formulácie o tom, že rozhodnutie je nezákonné, či porušuje právo žalobcu na informácie a na inú právnu ochranu nie sú dostatočne konkrétne na to aby správny súd mohol preskúmať rozhodnutie žalovaného orgánu verejnej správy a dospieť k záveru, že je nezákonné. Kasačný súd sa tak plne stotožňuje so závermi správneho súdu obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia a poukazuje na ne.

21. Napokon ak žalobca tvrdí, že správny súd porušil jeho právo na spravodlivý proces tým, že mu zaslal vyjadrenie žalovaného orgánu verejnej správy bez príloh, na ktoré žalovaný orgán verejnej správy vo svojom podaní poukazoval, k tomu kasačný súd uvádza, že žalovaný orgán verejnej správy sa listom z 26. marca 2018 vyjadril k podanej žalobe a spolu so svojím vyjadrením predložil správne súdu administratívne spisy vo veci. Obe tak urobil na výzvu správneho súdu z 22. februára 2018, ktorá bola žalovanému orgánu verejnej správy doručená 27. februára 2018. Administratívne spisy, ktoré zaslal žalovaný orgán verejnej správy správne súdu, nemožno považovať za prílohu k vyjadreniu žalovaného orgánu verejnej správy k podanej správnej žalobe (hoci ich tak žalovaný správny orgán označil). Žalovaný orgán verejnej správy si týmto konaním splnil svoju povinnosť, ktorá mu vyplýva z ustanovenia § 102 ods. 1 Správneho súdneho poriadku a to na požiadanie predložiť správne súdu v určenej lehote riadne vedené administratívne spisy k prejednávanej veci. Vyjadrenie žalovaného orgánu verejnej správy k žalobe je naopak pre žalovaný orgán verejnej správy dobrovoľné. Tiež nemožno opomenúť skutočnosť, že žalobca ako účastník správneho konania mal počas celého konania pred orgánom verejnej správy právo nahliadať do administratívnych spisov v zmysle ustanovenia § 23 Správneho poriadku a všetky dôležité písomnosti mu boli v konaní pred orgánom verejnej správy doručované do vlastných rúk podľa § 24 Správneho poriadku.

22. Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia kasačný súd dáva do pozornosti, že integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne

realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04). Kasačný súd má za to, že správny súd sa posudzovanou vecou dôsledne zaoberal a svoje rozhodnutie aj zrozumiteľne odôvodnil.

23. Námietky žalobcu vyhodnotil preto kasačný súd ako nespôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozhodnutia správneho súdu. Z uvedeného dôvodu kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. decembra 2018 č. k. 24 S 36/2018-53 podľa ustanovenia § 461 Správneho súdneho poriadku ako nedôvodnú zamietol.

24. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol kasačný súd tak, že žalobcovi, ktorý nemal v konaní o kasačnej sťažnosti úspech, nepriznal nárok na náhradu trov kasačného konania voči žalovanému orgánu verejnej správy (ustanovenie § 467 ods. 1 Správneho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 167 ods. 1 a contrario Správneho súdneho poriadku). Žalovanému orgánu verejnej správy kasačný súd nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznal, hoci bol v konaní o kasačnej sťažnosti úspešný, keďže to nemožno spravodlivo požadovať a v súvislosti s kasačným konaním žalovanému orgánu verejnej správy ani trovy nevznikli (ustanovenie § 467 ods. 1 Správneho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 168 Správneho súdneho poriadku).

25. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.